

Strategia wdrażania innowacyjnego projektu: Systemowego modelu pracy dynamizująco-terapeutycznej z dziećmi od 3 roku życia, przejawiającymi różnorodne opóźnienia i deficyty rozwojowe.

Obniżenie wieku obowiązku szkolnego wprowadza dziecko w system edukacyjny o rok wcześniej niż dotychczas. Naukę szkolną rozpoczną sześciolatki. Wyniki badań pilotażowych przeprowadzonych przez specjalistyczną kadrę Miejskiego Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych (MZPPP) we wrześniu 2010 r. w której było 3926 dzieci 5-6 letnich z przedszkoli kieleckich wskazały, że 60% dzieci w tym wieku ma wiele deficytów i opóźnień rozwojowych (w tym zaburzenia emocjonalno-społeczne 10%, brak dojrzałości szkolnej 15%, zaburzenia rozwoju mowy i języka 35%). Skoncentrowanie oddziaływań psychologiczno-pedagogicznych już na 3-latkach pozwoli na wczesne wykrywanie zaburzeń i opóźnień rozwojowych i podjęcie wczesnej interwencji terapeutycznej. W konsekwencji ograniczy to przyszłe trudności szkolne i wpłynie pozytywnie na relacje rodzic-dziecko. Badania T. Serafina wskazują, że od chwili wykrycia niepełnosprawności, deficytu, zaburzenia do podjęcia nauki w szkole ok. 20 % populacji w wieku szkolnym nie może sprostać wymaganiom stawianym przez szkołę, przy czym tylko 3% z tej grupy zostało zdiagnozowanych jako osoby niepełnosprawne lub przejawiające trudności w adaptacji społecznej [Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, MENiS, Warszawa 2005 (dotychczas nie opracowano podobnego w badaniach i analizie porównawczej źródła dotyczącego omawianego problemu, ukazują się tylko cząstkowe badania)]. Zaburzenia rozwojowe nie pojawiają się nagle, dzieci miały je już wcześniej, były one po prostu nie wykryte, zaniebane, nie podjęto w porę pracy terapeutycznej. Zaburzenia obejmują wszystkie sfery rozwojowe dziecka: językową, emocjonalno-społeczną, motoryczną. W 34 Przedszkolach Samorządowych (PS) w Kielcach w bieżącym roku szkolnym uczęszcza 1020 3-latków. Przeprowadzone przez MZPPP w roku szk. 2010/2011 badania, wskazują, że problemy rozwojowe (z przebadanej populacji w Kielcach) ma 62,5% chłopców i 37,5 % dziewczynek w wieku przedszkolnym, a wśród dzieci 3-letnich w 09/10 47 chłopców (71,21% badanych), 19 dz.-(28,78% badanych), w 10/11 do I półrocza, natomiast: 19 chłopców.- (57,5%),14 dziewczynek -(42.5%). Wybór gr. docelowej oparliśmy o badania z pełnego roku szkolnego 09/10. Wszystko to jest potwierdzeniem problemu głównego: nieharmonijnego rozwoju dziecka i to skłania do podjęcia poniższych działań projektowych. Jeżeli bowiem te dzieci nie otrzymają w porę pomocy specjalistycznej zaburzenia nawarstwiają się i spowodują trudności szkolne. Jak wynika z badań przeprowadzonych przez AŚ w Kielcach w ramach zadań dla EFS, wpływ przedszkola na sfery zachowania społecznego i emocjonalnego (łatwość w nawiązywaniu kontaktów, dbałość o porządek, wytrwałość, dążenie do aprobaty przez rówieśników, lepsza koncentracja uwagi, adekwatne do sytuacji reakcje na złość i gniew) jest bardzo korzystny. Badania wykazały ponadto, że czynnikiem determinującym poziom dojrzałości społeczno-emocjonalnej jest płeć – dziewczęta w porównaniu z chłopcami osiągają

wyższy poziom tej dojrzałości. W badanej grupie, aż 78,7% dziewczynek uzyskało wysoki wynik zdolności do ugody i kompromisu, towarzyszyła temu ich wysoka pozycja w grupie 82,6% (patrz tabela 3.7.20). Również cecha wytrwałości rozwinięta jest bardziej u dziewczynek.-84,4%. Badania koncentracji uwagi wykazały, lepsze wyniki dziewczynek 84,5%, niż chłopców (15,5%). Zdolność do kontroli emocji i ich wyrażania adekwatnie do sytuacji bardziej rozwinięta była również u dz.- 82,6%, chłopców.-17,4% (patrz tab.3.7.38). Wszystkie badania wskazują na gorszą sytuację rozwojową chłopców. [Sześciolatki w Polsce, AŚ, Kielce 2006].

Z naszych badań wynika, że opóźnienia i zaburzenia rozwojowe utrzymują się również w okresie kształcenia w Szkole Podstawowej i Gimnazjum. W szkole podstawowej z przebadanej populacji w I półroczu 10/11 na 278 opinii o zaburzeniach rozwojowych problemy ma 200 chłopców (czyli 71%) i 78 dziewcząt (28%). Dane z gimnazjum wskazują że I półrocze 10/11 problemy ma 113 uczniów w tym: 84 chłopców (74%) i 29 dziewczynek (26%) - są to tylko wskazani do przebadania uczniowie a rzeczywista liczba uczniów z problemami jest znacznie większa. Podobne wskaźniki notuje się w szkołach ponadgimnazjalnych Z raportu CKE z. "Osiągnięcia maturzystów w 2010" wynika, że do matury najczęściej przystępuje uczniów LO 62,6%, a zdaje ją 91% i są to najlepsi uczniowie w kraju. W technikach analogicznie: 28,7%/70%, licea profilowane 5,3%/64%, licea uzupełniające. 2,6%/37%, technikach uzupełniających. 0,8%/34%. Widoczna jest różnica między liceami a szkołami zawodowymi. Najbardziej wypadają umiejętności z języka polskiego w zakresie: korzystania z informacji, z rozumienia tekstu nieliterackiego, tworzenia własnego tekstu, analizy tekstu i wyodrębnianie problemu. Największe zaległości z wcześniejszych szczebli edukacyjnych są z matematyki, aż 42% nie zdaje jej. Genezą problemów są nieharmonijny rozwój we wczesnej edukacji, który powoduje trudności w dalszej nauce, co prowadzi do niewystarczających kompetencji na rynku pracy, takich jak: współpraca w grupie, nawiązywanie relacji interpersonalnych, twórcze rozwiązywanie problemów, analityczne myślenie [J. Żurawska, (red. nauk. W. Duczmal) Badania potrzeb pracodawców w kontekście oferty systemu edukacji na poziomie średnim i wyższym, Opole 2009].

Z uwagi na zaangażowanie zawodowe rodziców, trudności związane z zaspokajaniem potrzeb materialnych rodziny, w ostatnich latach obserwuje się niewystarczające zainteresowanie rodziców problemami dziecka, niezauważanie trudności, co w konsekwencji powoduje kłopoty dziecka. Przyczyną jest także niedostateczna świadomość rodziców i wiedza w tym obszarze. W/w Raport AŚ wskazuje, że 60% badanych rodziców wskazuje potrzebę wsparcia w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W ramach projektu będziemy korzystać z metody Terapii Integracji Sensorycznej (SI) to terapia z czynnym ruchem dziecka, w czasie której w oparciu o wcześniejszą diagnozę i ustalony program zmienia się zachowanie dziecka. Przeznaczona dla dzieci z problemami z koordynacją

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

ruchową i wzrokowo-ruchową, orientacją w przestrzeni, planowaniem motorycznym, z problemami (dojrzałość szkolna, problemy z koncentracją i uczeniem się). Ma na celu zmniejszenie pobudliwości, poprawę koncentracji uwagi i ogólne wyciszenie systemu nerwowego dziecka. Metoda ta nie jest w woj. świętokrzyskim propagowana wśród najmłodszych dzieci. Ponadto w ramach projektu beneficjenci skorzystają z metod: polisensorycznej, wczesnego wsparcia logopedycznego, wczesnej stymulacji percepcji słuchowej i wzrokowej, rehabilitacji ruchowej oraz EEG Biofeedback (komputerowa stymulacja fal mózgowych). Opisane metody nie są jeszcze stosowane w przedszkolach i poradniach na terenie województwa świętokrzyskiego. Projekt umożliwi zaadoptować tę metodę do pracy z dziećmi rozwijającymi się nieharmonijnie we wczesnym etapie życia. Ponadto wypracujemy model pracy z dzieckiem 3-4-5 letnim (**w projekcie dzieci te rozpoczną udział jako 3 latki i będą kontynuować udział w nim przez trzy kolejne lata**) w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, dzięki temu dzieci z deficytami rozwojowymi osiągną dojrzałość szkolną w tym samym czasie co ich rówieśnicy. W skład zespołu będą wchodzić pracownicy merytoryczni projektu. Niezbędne również jest zatrudnienie rehabilitanta. Działania projektowe przyczynią się do wzrostu kompetencji i umiejętności pracowników poradni (kursy, szkolenia, warsztaty), wzbogacą doświadczenia terapeutyczne. Przyczynią się również do wzrostu świadomości rodziców, ich wiedzy, umiejętności postępowania z dzieckiem z zaburzeniem rozwojowym. Rozwiążą ich problemy w poszukiwaniach odpowiednich specjalistów, którzy są potrzebni ich dziecku. Zajęcia będą odbywać się bezpłatnie w dogodnych terminach dla rodziców, opiekunów. W Kielcach propozycje tych metod pracy z dziećmi prowadzone są tylko w prywatnych gabinetach wśród dzieci w wieku szkolnym. Projektodawcy proponują kompleksową, specjalistyczną, opiekę i pomoc w ramach istniejących, ogólnodostępnych struktur oświatowych. W związku z zapotrzebowaniem rodziców (jw. 60% z nich wskazało potrzebę pomocy psych.-pedagogicznej dlatego też, wsparciem w różnych formach warsztatowych obejmujemy 60% rodziców dzieci projektowych). Projekt wpisuje się w proponowany temat: Wspieranie uczniów o indywidualnych/specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Wyniki badań przesiewowych przeprowadzonych w I etapie realizacji projektu (marzec-kwiecień 2012 będące integralną częścią Produktu Finalnego), potwierdziły jednoznacznie potrzebę realizacji projektu, dowiodły, że deficyty rozwojowe występują już na starcie wychowania przedszkolnego i istnieje duże prawdopodobieństwo, że bez specjalistycznej pomocy deficyty te będą towarzyszyć dziecku do końca kariery szkolnej.

Niepodjęcie dalszej realizacji projektu przyczyni się do pozostawienia omawianych poniżej problemów dzieci nieharmonijnie rozwijających się. Koszty zaprzestania prowadzenia dalszej realizacji projektu są trudne do wyliczenia, gdyż są kosztami głównie psychologicznymi o wymiarze społecznym. Można tylko przypuszczalnie policzyć ile będzie kosztować terapia dziecka zakwalifikowanego do projektu a przyjętego do opieki psychologiczno-pedagogicznej w wieku np. 6 lat. Miesięcznie jest to około 4 godziny terapii logopedycznej, 4 godziny terapii

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

pedagogicznej i psychologicznej i 4 godziny terapii sensorycznej czyli minimalnie 16h miesięcznie x 40 zł. co daje 640 złotych miesięcznie pomijając koszty dojazdu i utratę zajęć szkolnych. Przepuszczalny okres terapii w tym wieku trwa do 3 lat 640 zł. x 36 miesięcy daje kwotę 23 040 złotych na jedno dziecko.

1.1.Uzasadnienie

I Stwierdzenie problemu:

- Brak jest danych, dotyczących skali zaburzeń i opóźnień rozwojowych dzieci trzyletnich – ta populacja nie była objęta badaniami przesiewowymi co sprawia, że dzieci z nieharmonijnym i opóźnionym rozwojem zbyt późno trafiają do specjalistów.

Przyczyny:

- Brak systemowych badań przesiewowych mowy i rozwoju poznawczego dzieci trzyletnich.

Konsekwencje:

- Zbyt późno podejmowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna skutkuje nierównością szans edukacyjnych dzieci, co w konsekwencji obniży potencjał społeczny regionu. Nieoptymalny czas udzielania specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

II Stwierdzenie problemu:

- Tylko nieliczna liczba dzieci trzyletnich jest objęta pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
- Zakres terapii psychologiczno-pedagogicznej jest ograniczony (powyżej przedstawiono nasze własne badania na powyższy temat), najczęściej jest to terapia mowy, marginalnie prowadzona jest terapia pedagogiczna, psychologiczna, nie jest prowadzona terapia w oparciu o innowacyjne i niestandardowe metody.

Przyczyny:

- Zbyt późna i zazwyczaj ograniczająca się do jednej sfery rozwojowej diagnoza dziecka.

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

Konsekwencje:

- Działania podejmowane zbyt późno nie przyniosą oczekiwanego i pożądanego efektu.

III Stwierdzenie problemu:

- Zbyt mała jest liczba specjalistów, zajmujących się udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom trzyletnim, tylko nieliczni z nich mają uprawnienia i prowadzą terapię najmłodszych z wykorzystaniem innowacyjnych metod, którą jest np. terapia integracji sensorycznej.(w MZPPP pracuje 4 terapeutów SI ma 75 specjalistów)

Przyczyny:

- Brak modelu systemowych oddziaływań dynamizująco-terapeutycznych skierowanych do dzieci trzyletnich, czteroletnich, pięcioletnich z zaburzeniami i opóźnieniami rozwojowymi, których efektem byłoby osiągnięcie przez nie dojrzałości szkolnej w tym samym czasie, co ich rówieśnicy.

Konsekwencje:

- Ograniczony zakres specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom trzyletnim z zaburzeniami i opóźnieniami rozwojowymi powoduje narastanie trudności.

IV Stwierdzenie problemu:

- Baza lokalowa i wyposażenie Poradni nie odpowiadają standardom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, świadczonej małemu dziecku.
- W Poradni brak jest pomocy dydaktycznych do pracy z dzieckiem trzyletnim, brak jest odpowiednio wyposażonych pracowni specjalistycznych, np. sali do terapii SI, gabinetu rehabilitacyjnego, gabinetu do treningu słuchowego metodą Thomatisa, sali do terapii metodą Weroniki Sherborn.(Poradnie PP w województwie świętokrzyskim nie posiadają dodatkowych gabinetów specjalistycznych)

Przyczyny:

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

- Znikoma liczba specjalistów zajmujących się dzieckiem trzyletnim.
- Niskie nakłady finansowe na wyposażenie gabinetów specjalistycznych do pracy z małym dzieckiem, brak dostosowania istniejących gabinetów do pracy z małym dzieckiem.
- Zbyt małe zaplecze techniczne do opieki nad małym dzieckiem w poradniach psychologiczno-pedagogicznych w naszym województwie.

Konsekwencje:

- Niższe wyniki dzieci na sprawdzianach, egzaminach gimnazjalnych, egzaminach maturalnych i innych.
- Specjaliści nie chętnie podejmują się pracy z małym dzieckiem, gdyż brakuje im wsparcia technicznego i pomocy dydaktycznych.

V Stwierdzenie problemu:

- Ciągłe notuje się dużą liczbę dzieci z zaburzeniami rozwojowymi na starcie edukacji szkolnej. (Powyżej przedstawiliśmy wyniki badań na przedstawienie problemu)

Przyczyny:

- Świadomość i wiedza rodziców - zarówno na temat zaburzeń i opóźnień rozwojowych, sposobu postępowania z dzieckiem, jak i konsekwencji niepodejmowania działań wspierających jest niewystarczająca.
- Niewystarczające kompetencje specjalistów z zakresu specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku trzyletniemu.

Konsekwencje:

- Błędne przekonania rodziców na temat normy i zaburzenia rozwoju dziecka, nawarstwiają problemy dzieci.

1.2. Cel wprowadzenia innowacji

Cel główny:

Rozwijanie kompetencji kluczowych poprzez wyrównywanie skutków nieharmonijnego rozwoju 153 dzieci: (71% - 108 chł, 29%- 45 dz.) 3/4/5 letnich w zakresie mowy, sensoryki ciała, motoryki małej i dużej, percepcji wzrokowo – słuchowej w okresie 36 miesięcy.

Cele szczegółowe:

1. Zidentyfikowanie potrzeb rozwojowych 1200 dzieci (50% - 600 chł, 50% - 600 dz. 3/4/5 letnich w Przedszkolach Samorządowych w Kielcach i zgłoszonych do punktu konsultacyjnego w pierwszym roku trwania projektu.
2. Zapobieganie skutkom deficytów rozwojowych poprzez wczesną interwencję profilaktyczno-terapeutyczną dla 153 dzieci (71% - 108, chł, 29%- 45 dz.) w wymiarze 22710 godzin w przeliczeniu (dz. 6586 h, chł. 16124 h) oraz indywidualnych porad dla rodziców (184 porady - 72 K/ 39%, 112 M// 61%) w okresie 1 roku. Łącznie będzie 553 porady w ciągu 3 lat.
3. Podnoszenie kwalifikacji współpracowników projektu – 38 pracowników – 35K/ 92%,3M/8%) w okresie 3 lat.
4. Podniesienie świadomości wśród rodziców na temat wykrywania deficytów rozwojowych dzieci – 184 R (72 K/ 39%, 112 M// 61%) w okresie 3 lat.

Pożądany stan docelowy wprowadzonej innowacji:

1. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne wdrożą model pracy dynamizująco-terapeutycznej z dzieckiem 3., 4., 5. letnim z opóźnieniami i deficytami rozwojowymi.
2. Dzieci trzyletnie będą objęte badaniami przesiewowymi mowy i rozwoju poznawczego.
3. Dzieci trzyletnie z zaburzeniami i opóźnieniami rozwojowymi będą poddane specjalistycznej diagnozie indywidualnej – funkcjonalnej.
4. Dzieci trzyletnie z zaburzeniami i deficytami rozwojowymi zostaną objęte specjalistyczną pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

5. Zmniejszy się liczba dzieci z zaburzeniami i opóźnieniami rozwojowymi na starcie edukacji szkolnej.
6. Zwiększy się poziom wiedzy rodziców na temat potrzeb rozwojowych dziecka i konsekwencji zaburzeń.
7. Zwiększy się liczba specjalistów przygotowanych do pracy z dziećmi najmłodszymi.
8. Wzrośnie poziom kompetencji merytorycznych – teoretycznych i praktycznych specjalistów pracujących z małym dzieckiem.

Źródła weryfikacji/ Źródła danych pomiarowych:

- raport z badań przesiewowych
- indywidualna diagnoza końcowa dzieci – beneficjentów Projektu;
- rozmiar pozytywnej zmiany w rozwoju dzieci (porównanie wyników diagnozy; początkowej i końcowej w oparciu o diagnozę funkcjonalną);
- analiza dokumentacji szkoleniowej (pracowników i rodziców);
- indywidualna dokumentacja beneficjentów;
- ankiety ewaluacyjne zewnętrzne;

Wskaźniki weryfikacji osiągnięcia celów

Tabela 1. Wskaźniki osiągnięcia celów innowacji wraz ze sposobami ich weryfikacji

Cel	Wskaźnik	Wartość docelowa wskaźnika	Potwierdzenie/ sposób pomiaru
Zidentyfikowanie potrzeb rozwojowych dzieci trzyletnich – badania przesiewowe	Liczba badań przesiewowych	2400	Raport z badań przesiewowych. Zakończenie I etapu projektu
	Liczba dzieci objętych badaniami przesiewowymi	1200	Raport z badań przesiewowych maj 2012
Zapobieganie skutkom deficytów rozwojowych	Liczba dzieci objętych indywidualną diagnozą funkcjonalną	459 badań mowy 459 badań pedagogicznych 459 badań psychologicznych 459 badań SI	Indywidualna dokumentacja dzieci. Porównanie wyników diagnozy funkcjonalnej maj 2012 maj 2014

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

	Liczba dzieci objętych terapią specjalistyczną: pedagogiczną, logopedyczną, psychologiczną, SI, EEG biofeedback, rehabilitacja ruchowa	22710 godzin pracy terapeutycznej 5090 godzin 6420 godzin 3600 godzin 5800 godzin 1800 godzin 1320 godzin	Indywidualna dokumentacja dzieci Wniosek płatniczy Kwartalne sprawozdania z realizacji projektu
	Liczba indywidualnych porad dla rodziców dzieci trzyletnich	553 porady	Dziennik porad indywidualnych kontrolowany co 6 mc.
Podniesienie kwalifikacji specjalistów z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej do pracy z dziećmi trzyletnimi	Liczba kursów kwalifikacyjnych dla specjalistów Projektów	4 kursy	4 certyfikaty ukończenia kursu kwalifikacyjnego. Raporty ze szkoleń co 6 mc.
	Liczba szkoleń w projekcie	26 szkoleń	Raport z doskonalenia jw. ankiety ewaluacyjne, wywiady z pracownikami
	Liczba specjalistów Projektu, którzy uzyskali nowe kwalifikacje	2 osoby	Raport z doskonalenia co 6 mc.
	Liczba specjalistów Projektu uczestniczących w szkoleniach	38 osób	380 zaświadczeń ze szkoleń Raporty z doskonalenia co 6 mc
	Liczba godzin grupowych szkoleń dla specjalistów Projektu	520 godzin	Raport z doskonalenia Wniosek płatniczy Ankiety ewaluacyjne
	Liczba grupowych zajęć otwartych dla specjalistów Projektu	16 zajęć	Raport z doskonalenia, wywiady z pracownikami i rodzicami po każdym zajęciu
	Liczba biuletynów dla specjalistów	5 biuletynów	Biuletyny i ankiety zwrotne od rodziców 2 x w roku
Podniesienie świadomości rodziców na temat wykrywania deficytów rozwojowych dzieci	Liczba godzin szkoleń i warsztatów dla Rodziców	324 godziny	Dziennik „Szkoly dla Rodziców” 184 certyfikaty ukończenia „Szkoly dla Rodziców”, wywiady indywidualne rodziców
	Liczba grupowych zajęć otwartych dla Rodziców	8 zajęć	Lista obecności Rodziców na zajęciach, raport ze szkoły dla rodziców co 6 mc.
	Liczba biuletynów dla nauczycieli	5 biuletynów	Biuletyny i ankiety ewaluacyjne 3 x w roku

Wskaźniki jakościowe sprawdzimy prowadząc ewaluację wewnętrzną opisaną w punkcie ewaluacja oraz przez ewaluację zewnętrzną :

	Wskaźnik	Liczba	Wartość początkowa	Wartość docelowa sztuk / %
1	Liczba dzieci która ograniczy deficyty rozwojowe	153	0%	130/ 85%

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

2	Liczba rodziców, która uzyska poradę specjalistyczną i skorzysta z warsztatów dla rodziców	184	0%	166/ 90%
3	Liczba specjalistów, która podniesie swoje kwalifikacje	38	0%	38/ 100%
4	Liczba przedszkoli, które zostaną objęte opieką specjalistyczną projektu	34	0%	34/ 100%
5	Liczba dzieci 3 letnich objętych badaniami przesiewowymi.	1200	0%	1200/ 100%

1.3. Opis innowacji w tym produkcie finalnego

Projekt dotyczy wypracowania systemowego modelu pracy dynamizująco-terapeutycznej z dziećmi od 3 roku życia, przejawiającymi różnorodne opóźnienia i deficyty rozwojowe.

Pomysł realizacji projektu zrodził się w czasie konferencji z okazji 50-lecia poradnictwa na terenie województwa świętokrzyskiego w listopadzie 2008 roku. Prelegenci zaobserwowali potrzebę skierowania naszych działań na pracę z najmłodszymi dziećmi, z którymi najtrudniej się pracuje, dodatkowo brakuje narzędzi i dostosowania form pracy. Praca psychologiczno-pedagogiczna z dziećmi 3-letnimi ograniczała się do tej pory w województwie świętokrzyskim do diagnozy logopedycznej i psychologicznej niezbędnej do orzeczenia i sporządzenia opinii o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami neurologicznymi. Nie podejmowano problematyki dzieci z deficytami rozwojowymi. Przygotowując projekt długo szukaliśmy narzędzi do badań przesiewowych i indywidualnych diagnoz. Do badań przesiewowych mowy dostosowaliśmy narzędzie profesora Z. Tarkowskiego, które wystandaryzowane jest dla 4-latków, do badania motoryki zespół pedagogów i psychologów opracował narzędzie badawcze, gdyż dostępne narzędzia bardzo odbiegały od potrzeb małych dzieci. Innowacyjne jest podjęcie problematyki badań przesiewowych na tej grupie populacji, w zakresie mowy, rozwoju motorycznego i poznawczego. W naszym województwie takie działania nie były prowadzone. Innowacyjne jest też podjęcie problemu terapii dzieci 3 letnich z deficytami rozwojowymi i kompleksowe podejście do omawianego zagadnienia. Zaproponowanie w procesie terapeutycznym terapii integracji sensorycznej w połączeniu z rehabilitacją ruchową

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

i dostępnymi terapiami w poradniach psychologiczno-pedagogicznych przyniesie wymierne korzyści w rozwoju małych dzieci z zaburzeniami i deficytami rozwojowymi. Narzędzia do badań indywidualnych przygotowaliśmy dostosowując do możliwości psychofizycznych dzieci 3 letnich, dostępne narzędzia badawcze na rynku (psychologia: Doll. Leaiter / logopedia Przesiewowy Test Logopedyczny, Stecko- Sprawdź jak mówię/ Integracja Sensoryczna: Obserwacja Kliniczna Przyrowskiego i Test Południowo-Kalifornijski / pedagogika:

Niestety, praktyka pokazuje, że diagnoza małego dziecka zazwyczaj ogranicza się do określenia poziomu i opisu wybranych obszarów rozwoju – najczęściej mowy i operacji umysłowych. Już więc na tym etapie nie jest pełna. Natomiast patomechanizm problemów dziecka, którego podstawą są wzajemne relacje, często sprzężenie zwrotne pomiędzy poziomem rozwoju poszczególnych struktur, zasadniczo nie jest wskazywany. Taka diagnoza nie może stać się podstawą do terapii, nie może jej służyć, a przecież terapia, aby była efektywna, winna być całkowicie zanurzona w diagnozie.

W konsekwencji mamy do czynienia z sytuacją, w której diagnoza i terapia stanowią dwa odrębne byty. Diagnoza staje się więc „sztuką dla sztuki”, z której niewiele wynika, a terapia przybiera formę przypadkowych ćwiczeń, staje się więc pozorowanym działaniem, po którym trudno spodziewać się pozytywnego skutku w postaci poprawy funkcjonowania dziecka.

Aby naprawdę pomóc dziecku w pokonaniu jego problemów, których podstawą są opóźnienia i zaburzenia rozwojowe, nieodzowna jest jego rzetelna diagnoza, diagnoza funkcjonalna, która nie opisze, a odpowie na pytanie: *Dlaczego?* Tylko taka diagnoza może być drogowskazem terapeutycznym.

Projekt jest innowacyjny w kilku obszarach:

UCZESTNIKA PROJEKTU - Edukacja przedszkolna i poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne nie przewidują stymulacji dziecka 3-letniego, jeszcze większy problem jest z dziećmi nie objętymi kształceniem w przedszkolach. Z naszych niewielkich doświadczeń w pracy terapeutycznej z dziećmi 3 letnimi wnioskujemy, że nasze działania są innowacyjne w skali województwa świętokrzyskiego a na pewno "raczkujące" w naszym kraju (podejmowane

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

są próby w gabinetach prywatnych z dziećmi głęboko zaburzonymi neurologicznie). Sami terapeuci i specjaliści obawiają się pracy z tak małym dzieckiem-brak doświadczenia i modelu pracy. Pomoc skierowana jest do dzieci, rodziców i specjalistów. Obecne modele pracy z dzieckiem z deficytem rozwojowym oraz jego rodziną są wysoce spóźnione, rozpoczynają się dopiero od okresu wczesnoszkolnego przez co są mniej efektywne. Projekt wypracuje model pracy

z dzieckiem z deficytem rozwojowym oraz jego rodziną, stosowany przez specjalistów z MZPPP i jest oczekiwany przez innych pracowników poradni psych.-ped. w woj. świętokrzyskim. Rozmowy na temat potrzeb i oczekiwań poradnictwa w woj. świętokrzyskim miały miejsce podczas konferencji z okazji 50lecia poradnictwa psych.-ped. w Kielcach.

PROBLEMU - który został rozpoznany i do tej pory nie podjęto stosownych działań w zakresie wypracowania metod, dostosowania narzędzi pracy (logopeda potrafi zdiagnozować zaburzenia mowy, psycholog może tylko obserwować dziecko-nie ma odpowiednich testów). Dodatkowe szkolenia i kursy podniosą umiejętności i kompetencje naszych specjalistów, co umożliwi zastosowanie nowych metod pracy oraz dostosować metody wykorzystywane w pracy ze starszymi dziećmi. Dostosujemy dostępne narzędzia i metody pracy do możliwości psychofizycznych 3-4-5 latka.

FORMY WSPARCIA - zakładamy wypracowanie nowatorskiego modelu pracy z dzieckiem, scenariusze zajęć do pracy z dzieckiem 3-4-5 letnim z deficytami i zaburzeniami rozwojowymi oraz biuletyny informacyjne z tego zakresu.

BARIERY NIEPOZWALAJĄCE NA STOSOWANIE DOTYCHCZAS PROPONOWANEGO ROZWIĄZANIA:

- niewystarczający dostęp do wiedzy z zakresu wykrywania deficytów rozwojowych w pierwszych latach życia dziecka
- obawa rodziców przed uzyskaniem diagnozy ("z moim dzieckiem jest coś nie tak")
- niskie nakłady finansowe na badania w tym zakresie
- znikoma liczba specjal. zajmująca się tą problematyką
- niewystarczająca ilość adekwatnych narzędzi do diagnozy

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

-niewypracowany, skuteczny model pracy

WARTOŚĆ DODANA W STOSUNKU DO OBECNEJ PRAKTYKI:

- promocja pracy z dziećmi z deficytami rozwojowymi we wczesnym etapie rozwojowym
- wzbogacenie warsztatu pracy specjalistów poradni psych.-pedagogicznych.
- wzrost jakości świadczonych usług
- wsparcie rozwoju dziecka przygotowującego na kolejne etapy edukacyjne
- kontakty i współpraca z pracownikami naukowymi
- praktyki studenckie (przyjmowanie studentów na praktyki)
- wykorzystywanie zakupionego sprzętu w następnych latach pracy z dziećmi
- powołanie zespołu ds. wczesnego wspomaganie rozwoju
- dobry start w przyszłość zawodową beneficjentów
- grupa wsparcia dla rodziców
- wypracowanie modelu pracy: rodzic-dziecko

GRUPA DOCELOWA: Projektodawca zakłada, że przeprowadzi 1200 badań przesiewowych w 34 PS w Kielcach oraz w Punkcie Konsultacyjnym (PK) w MZPPP, (styczeń 2012), z których wyłoni gr. docelową. Badania pozwolą na wyłonienie do P. 153 3letnich dzieci (objętych wsparciem psych.-ped. od 3,5 do 5,5 r.ż.), co stanowi 15% dzieci chodzących do PS w Kielcach (luty 2012). Opierając się o nasze badania z 2010 r., które wskazują, że ok. 60% (612 dzieci) czyli 153 dzieci oznacza 25% tych, które ma deficyty rozwojowe w różnym zakresie. Pomocą obejmujemy 71% -108 chłopców .oraz 29% - 45 dziewczynek. Zakładamy, że przyjmimy po 4 dzieci z każdego PS (4x34=136 dzi.). Pozostałe 17 dzieci zgodnie z założeniami projektowymi zostanie wyłoniona z Punktu Konsultacyjnego.

Deficyty rozwojowe pojawiają się już u dzieci najmłodszych, natomiast zakres specjalistycznych działań psych.-pedagogicznych skierowanych do tej właśnie grupy jest marginalny. Niewystarczająca jest także świadomość rodziców w tym temacie. Stąd taki wybór grupy docelowej. Pracując nad rozwojem języka, sprawności percepcyjno - motorycznych, sfery emocjonalno-społecznej dzieci, dajemy dzieciom szansę na prawidłowy rozwój, co

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

w przyszłości zaowocuje wzrostem potencjału społecznego naszego regionu. W przypadku rezygnacji z przyczyn losowych w pierwszym etapie z projektu, dołączymy dzieci z listy rezerwowej.

UŻYTKOWNIK PRODUKTU: będą dzieci (153 os/.), psychologdy (12/1M-11K), pedagodzy (12/1M-11K), logopedzi (12/1M-11K), terapeuci SI (5/1M/4K) 4 pracowników zatrudnionych z zewnątrz, rodzice (184 os, w tym 61%-107 Ojców i 39%-72 Matek), związane . jest to z tym , że ojcowie mają większy wpływ na rozwój motoryczny dzieci. Zakładamy, że w tym 5 ojców i 10 matek jest bezrobotnych w okresie rekrutacji a 3 ojców i 5 matek jest nieaktywnych zawodowo w okresie rekrutacji.

ODBIORCY: będą instytucje w tym PS z Kielc (34 PS), 18 Poradni Psych - Pedagogicznych z woj świętokrzyskiego.

Na produkt finalny składać się będzie:

1. Model badań przesiewowych: mowy, funkcjonowania poznawczego i społecznego dzieci trzyletnich.
2. Strukturalny model rozwoju dziecka.
3. Model diagnozy funkcjonalnej dzieci trzyletnich z zaburzeniami i opóźnieniami rozwojowymi oparty o wypracowany strukturalny model rozwoju dziecka.

W tym w następnych latach:

- Model diagnozy funkcjonalnej dzieci czteroletnich z zaburzeniami i opóźnieniami rozwojowymi oparty o wypracowany strukturalny model rozwoju dziecka.
- Model diagnozy funkcjonalnej dzieci pięcioletnich z zaburzeniami i opóźnieniami rozwojowymi oparty o wypracowany strukturalny model rozwoju dziecka.
- Model długoterminowych wielospecjalistycznych oddziaływań dynamizująco-terapeutycznych:
 - ✓ logopedycznych,
 - ✓ pedagogicznych,
 - ✓ psychologicznych,
 - ✓ integracji zmysłów (SI),

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

- ✓ EEG – biofeedback,
- ✓ rehabilitacyjnych.

Program indywidualny oparty na wynikach diagnozy początkowej, modyfikowany jest wynikami diagnozy kontrolnej, weryfikowany - rozmiarem pozytywnej zmiany w rozwoju dzieci.

Integralną częścią będzie 64 scenariuszy zajęć z dziećmi.

Dodatkowo częścią Produktu Finalnego będą :

1. Koncepcja pedagogizacji rodziców:

- ❖ „Szkoła dla Rodziców” – szkolenia, warsztaty,
- ❖ publikacja: *Akademia Kariery drogą do.....sukcesu. Co rodzice wiedzieć powinni?*
- ❖ porady: Punkt Konsultacyjny;
- ❖ grupowe zajęcia otwarte dla rodziców.

2. Koncepcja rozwoju zawodowego: kwalifikacyjnego i doskonalącego specjalistów: logopedów, pedagogów, psychologów:

- ✓ kursy kwalifikacyjne,
- ✓ zewnętrzne szkolenia i warsztaty doskonalące,
- ✓ doskonalenie wewnętrzne - zajęcia otwarte,
- ✓ publikacja: *Akademia Kariery drogą do.....sukcesu. Wieloaspektowa praca z małym dzieckiem,*
- ✓ spotkania z ekspertami.

Innowacja będzie służyła:

1. Dzieciom, pomagając im pokonywać opóźnienia i deficyty rozwojowe.
2. Specjalistom z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
3. Rodzicom dzieci z zaburzeniami i deficytami rozwojowymi.
4. Kadry pedagogicznej placówek wychowania przedszkolnego.

Przedmiotem upowszechniania i włączania do polityki będzie model opieki psychologiczno-pedagogicznej nad dzieckiem w wieku: 3 – 5 lat, a w szczególności:

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

- model badań przesiewowych dzieci trzyletnich,
- model indywidualnej diagnozy funkcjonalnej dzieci z opóźnieniami i zaburzeniami rozwojowymi w wieku: 3 – 5 lat,
- model wieloaspektowej pracy dynamizująco-terapeutycznej z dziećmi z opóźnieniami i zaburzeniami rozwojowymi w wieku: 3 – 5 lat.

Spodziewane efekty innowacji:

1. Wprowadzenie dobrej praktyki wykonywania badań przesiewowych: mowy, funkcjonowania poznawczego i społecznego dzieci trzyletnich przez pracowników MZ PPP w Kielcach oraz innych placówek (na taką skalę w/w badania przesiewowe nie były dotychczas prowadzone w Kielcach i w regionie świętokrzyskim, łącznie badaniami przesiewowymi w ramach projektu AKADEMIA KAREIERY objęto 1263 dzieci trzyletnich).
2. Szerszy zakres ilościowy diagnozy indywidualnej dzieci trzyletnich (w roku szkolnym 2009/10 w MZ PPP przeprowadzono indywidualne badania 47 trzyletnich chłopców i 19 dziewczynek – 66 dzieci, w ramach Projektu zbadano - 159 dzieci)
3. Diagnoza funkcjonalna dzieci najmłodszych (dotychczas w MZ PPP nie prowadzono takiej diagnozy, badanie najczęściej dotyczyło jednej sfery rozwoju, np. badanie mowy, w ramach projektu każde ze 159 dzieci objęto czterema badaniami: logopedycznym, psychologicznym, pedagogicznym, SI).
4. Zwiększenie liczby dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną od 3 lat z zaburzeniami i opóźnieniami rozwojowymi, dzieci te zostanie objęta pomocą psychologiczno-pedagogiczną (w roku 2009/10 terapią w MZ PPP było objętych pięcioro dzieci trzyletnich – terapia dotyczyła jednej zaburzonej, bądź opóźnionej sfery).
5. Dzieci z zaburzeniami i opóźnieniami rozwojowymi już od trzeciego roku życia zostaną objęte długoterminowymi wieloaspektowymi oddziaływaniami dynamizująco-terapeutycznymi (dotychczas w MZPPP nie prowadzono takiej formy pomocy).
 - określony zostanie minimalny i maksymalny czas trwania każdego zajęcia,
 - określony zostanie sposób weryfikacji nabytych umiejętności przez dzieci po pracy
 - przygotowane zostaną zestawy ćwiczeń do wyboru przez nauczyciela,

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

- opracowany zostanie katalog problemów występujących podczas pracy z dziećmi z w/w deficytami wraz z podpowiedziami sposobów rozwiązywania tych problemów

Planuje się upowszechnienie produktu finalnego na poziomie ponadregionalnym. Zostanie on zaprezentowany poradniom psychologiczno – pedagogicznym oraz pracownikom przedszkoli z przyległych powiatów sąsiednich województw w czasie konferencji podsumowującej I etap projektu.

Produkt finalny w postaci programu w tym scenariuszy, komentarzy metodycznych będzie służył zarówno nauczycielom, pracownikom poradni psychologiczno-pedagogicznych, jak i rodzicom, którzy otrzymają konkretne wskazówki i narzędzia do pracy z dziećmi z deficytami i opóźnieniami rozwojowymi.

1.4. Plan działań w procesie testowania produktu finalnego: *wypracowania systemowego modelu pracy dynamizująco-terapeutycznej z dziećmi od 3 roku życia, przejawiającymi różnorodne opóźnienia i deficyty rozwojowe.*

Testowanie produktu rozpocznie się w listopadzie 2012r., odpowiedzialnym za testowanie produktu finalnego i monitorowanie jego postępów odpowiedzialny będzie Specjalista ds. badań i monitoringu, który będzie systematycznie informował Kierownika Projektu o przebiegu procesu testowania i proponowanych zmianach w częściach produktu finalnego. Raz na 6 miesięcy przygotowuje raport z monitoringu powyższego działania – Łącznie przygotowuje 5 raportów. Wnioski z powyższych analiz zostaną przedstawione specjalistom i kadrze zarządzającej w celu wprowadzenia pozytywnych zmian w procesie testowania.

W fazie testowania uczestniczyć będą następujące **grupy użytkowników**:

Do udziału w testowaniu wstępnego produktu zostanie zaproszonych 153 (M/K) dzieci, wyłonionych w badaniach przesiewowych, których wyniki zweryfikowała diagnoza indywidualna. Będą to dzieci z deficytami i opóźnieniami rozwojowymi. Dla tych dzieci przygotowujemy pierwszą diagnozę funkcjonalną, obejmujemy je systemowymi wielospecjalistycznymi oddziaływaniami dynamizująco-terapeutycznymi. Zaprosimy też 184 (M/K) rodziców tych dzieci, których obejmujemy pedagogizacją oraz 38 specjalistów:

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

logopedów, pedagogów, psychologów, terapeutów SI, terapeutów EEG-biofeedback, rehabilitanta, którym proponujemy wysokospecjalistyczne szkolenia.

Rozpoczynając przygotowanie testowania produktu i wdrażania innowacji zaplanowano:

1. Trzykrotne opracowanie dla jednego dziecka w odstępie czasowym diagnozy funkcjonalnej: odpowiedzialni specjaliści oraz Specjalista ds. badań i monitoringu
 - ❖ listopad 2012 r. diagnoza funkcjonalna dzieci trzyletnich,
 - ❖ maj 2013 r. diagnoza funkcjonalna dzieci czteroletnich,
 - ❖ maj 2014 r. diagnoza funkcjonalna dzieci pięcioletnich.
2. Przydzielenie dzieciom rodzaju terapii w oparciu o wcześniej przygotowaną diagnozę funkcjonalną – listopad 2012 r., przydział specjalistów;. odpowiedzialni: Kadra Zarządzająca
3. Weryfikacja rodzaju terapii w oparciu o kolejne diagnozy funkcjonalne – maj 2013 r., maj 2014 r., przydział specjalistów. odpowiedzialni: Kadra Zarządzająca
4. Zorganizowanie doskonalenia zawodowego z zakresu pracy z małym dzieckiem z opóźnieniami i deficytami rozwojowymi dla 38 specjalistów - od listopada 2012 do października 2014r. odpowiedzialni: Specjalista ds. Badań i Monitoringu oraz Kadra zarządzająca
5. Objęcie pedagogizacją 184 rodziców dzieci, biorących udział w Projekcie - od listopada 2012 r. do czerwca 2014 r. odpowiedzialny Specjalista ds. Badań i Monitoringu
6. Przeprowadzenie konferencji podsumowującej I etap Projektu dla Kuratorium Oświaty, Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego, pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych i Dyrektorów przedszkoli kieleckich: listopad 2012 r. odpowiedzialni Kadra Zarządzająca.

Testowanie produktu:

Testowaniu i modyfikowaniu będzie podlegał głównie model diagnozy funkcjonalnej i strukturalny model rozwoju dziecka. Badania przesiewowe zostały już przeprowadzone i ewaluowane ich model został przygotowany w pierwszym etapie projektu. Zadaniem Kadry Zarządzającej będzie stałe monitorowanie przebiegu testowania, przygotowywania

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

narzędzi ewaluacyjnych i zbieranie informacji zwrotnej od rodziców i specjalistów w postaci wniosków do dalszej pracy. Planujemy:

1. Modyfikowanie wypracowanego modelu diagnozy funkcjonalnej małego dziecka dzieci: grudzień 2012 r.– czerwiec 2014 r.
2. Doskonalenie wypracowanego modelu oddziaływań dynamizująco-terapeutycznych.
3. Prezentowanie wypracowanego modelu pracy z dzieckiem i rodzicem na łamach biuletynów dla rodziców i pedagogów: listopad 2012 r. - listopad 2014 r.
4. Ewaluacja - wewnętrzna z godnie z harmonogramem z wniosku o dofinansowanie i zewnętrzna udoskonalonego produktu finalnego: maj - czerwiec 2014 r.
5. Zebranie informacji zwrotnych na temat produktu finalnego od uczestników konferencji podsumowującej pracę nad produktem finalnym: listopad 2014 r.

Monitorowanie na etapie testowania będzie prowadził Specjalista ds. Badań i Monitoringu. Kierownik Projektu raz na kwartał oceni zgodność działań z harmonogramem, Zarząd projektu zdiagnozuje poziom potencjalnego ryzyka i zagrożeń.

1.5. Ewaluacja innowacji

Zakłada się, że uzasadnieniem zastosowania innowacji na szeroką skalę będą:

A. Pozytywne wyniki ewaluacji wewnętrznej, której głównym celem jest zebranie opinii o przydatności testowanego produktu w ocenie użytkowników i odbiorców. Podstawowymi kryteriami stosowanymi w ewaluacji będą:

- **adekwatność**: na ile produkt będzie odpowiadał realnym potrzebom specjalistów z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom w wieku: od 3 – 5 lat oraz rodzicom dzieci w wieku: od 3 do 5 lat z deficytami i opóźnieniami rozwojowymi; **Ankieta dla specjalistów, co 3 mc 6x w II etapie**
- **efektywność**: na ile produkt przyniesie zakładane efekty diagnostyczno-terapeutyczne przy zamierzonych kosztach, prowadzone działania Projektu monitorowane będą |na bieżąco; **Analiza porównawcza** po każdej diagnozie funkcjonalnej 2x zgodnie z harmonogramem diagnoz
- **skuteczność**: ewaluacją objęte zostaną grupy do których skierowany jest produkt finalny:

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

specjaliści, rodzice, nauczyciele przedszkoli, pozwoli to na sprawdzenie na ile wypracowane modele diagnozy i terapii będą pomocne w pracy z dziećmi z deficytami i opóźnieniami rozwojowymi, skuteczność produktu finalnego zostanie potwierdzona wówczas, gdy uczestnicy projektu będą pozytywnie opiniować wypracowane modele; **ankieta ewaluacyjna, raporty ze szkoleń dla specjalistów i szkoły dla rodziców.**

- innowacyjność wdrażanych modeli: pracy diagnostyczno-terapeutycznej z dziećmi, doskonalenia zawodowego specjalistów, pedagogizacji rodziców potwierdzają **informacje zwrotne uczestników projektu zbierane będą w postaci ankiety, formularza oceny, wywiadów;**
- oddziaływanie: badane będzie w jakim stopniu wdrażany produkt wpłynie pozytywnie na poziom rozwoju mowy, funkcji percepcyjno-motorycznych, rozwoju poznawczego, umiejętności społecznych, integracji sensorycznej dzieci.- **analiza porównawcza diagnoz**
- trwałość efektów: ewaluacja odroczone - wykorzystanie opracowanych modeli w praktyce w MZPPP w Kielcach.

1. Pierwszym obszarem, który wymaga uważnej analizy jest sprawdzenie przydatność produktu w procesie terapeutycznym dziecka. Informacje powyższe zostaną sprawdzone przez arkusze ewaluacji przeprowadzone w listopadzie 2012, czerwcu 2013, grudniu 2013, maju 2014, we wrześniu 2014 wśród rodziców i terapeutów.

2. Ocena wdrażanej innowacji wymaga szerszego spojrzenia na przydatność produktu do zastosowania przez specjalistów w poradniach psychologiczno – pedagogicznych i przedszkolach. Przeprowadzimy badanie wśród osób, które otrzymają biuletyn dla pedagogów, poprosimy te osoby o wypełnienie **ankiety i odesłanie jej drogą elektroniczną na pocztę akademii**. Planujemy wydanie 6 biuletynów dwa razy w roku, każdy będzie zawierał ankietę ewaluacyjną. W ten sposób ocenimy

3. Przydatność produktu do zastosowania przez rodziców dzieci z deficytami rozwojowymi. Będziemy zbierać **ankiety, od rodziców** za każdym razem, gdy wydamy biuletyn dla rodziców (6 biuletynów 2 x w roku)

Podstawowymi kryteriami stosowanymi w ewaluacji będą:

- adekwatność – na ile produkt będzie odpowiadał realnym potrzebom;

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

- efektywność – na ile produkt przyniesie zakładane efekty przy zamierzonych kosztach, prowadzone przez nas działania, monitorowane będą na bieżąco w trakcie trwania projektu;
- skuteczność – ewaluacją objęte zostaną grupy do których skierowany jest produkt finalny: nauczyciele, specjaliści, rodzice, pozwoli to na sprawdzenie na ile opracowane metody, narzędzia są pomocne w pracy z dziećmi z deficytami rozwojowymi, innowacyjność wdrażanych metod i narzędzi; skuteczność produktu finalnego zostanie potwierdzona wówczas, gdy uczestnicy projektu będą wyrażały zgodność z przekazywanymi treściami;
- oddziaływanie – badane będzie w jakim stopniu wdrażany produkt podniesie umiejętności w zakresie mowy, motoryki ciała, integracji sensorycznej;
- trwałość efektów – powstanie zespołu wczesnej interwencji przy MZPPP w Kielcach, wykorzystanie powstałych narzędzi, powstawanie zespołów wczesnej interwencji w innych placówkach, przekazywanie wiedzy i doświadczenia będzie stanowiło o trwałości efektów wdrożonego produktu.

B. Pozytywne wyniki ewaluacji zewnętrznej:

Zgodnie z wymaganiami dla projektów innowacyjnych, po zakończeniu testowania produktu przeprowadzona zostanie przez ekspertów niezależnych ewaluacja zewnętrzna produktu finalnego.

Ewaluacja zewnętrzna przeprowadzona zostanie po zakończeniu etapu testowania VI-IX 2014 roku. W tym celu wyłonimy firmę zewnętrzną zgodnie z prawem o zamówieniach publicznych **zajmującą się przeprowadzaniem badań w dziedzinie edukacji**. Kryterium wyboru firmy będzie podejście metodologiczne, organizacja procesu realizacji badań, doświadczenie w prowadzeniu badań w zakresie edukacji przedszkolnej, szkoleń oraz współpracy z dorosłymi. Zadaniem ewaluatorów zewnętrznych będzie ocena następujących kryteriów:

- Przeanalizowanie wszystkich elementów wchodzących w skład produktu finalnego czyli innowacyjnego modelu diagnozy funkcjonalnej małych dzieci, modelu pracy z dzieckiem z zaburzeniami i deficytami rozwojowymi, procedur postępowania terapeutycznego zgodnie z ich przydatnością w zastosowaniu;

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

- Analiza wycinkowa wybranych odbiorców tj.
 - 50 rodziców tj. 27%,
 - 30 specjalistów tj. 79% (7 logopedów, 7 pedagogów, 6 psychologów, 5 terapeutów integracji sensorycznej, 5 trenerów EEG-biofeedback);
 - odbiorcy zewnętrzni (instytucje: 5 tj. 15% przedszkoli, 5 tj. 30% poradni psychologiczno-pedagogicznych województwa),
- Sporządzenie recenzji poszczególnych części produktu finalnego z rekomendacjami;
- Sporządzenie analizy porównawczej wyników diagnoz funkcjonalnych 61 tj. 40% dzieci objętych projektem, celem monitorowania wpływu oddziaływań dynamizująco-terapeutycznych.
- Porównanie wyników ewaluacji zewnętrznej z ewaluacją wewnętrzną.

Wskazany zestaw kryteriów składa się na minimalny zakres badania ewaluacyjnego, wyłoniony wykonawca będzie mógł rozszerzyć zakres prowadzonych badań. Dla osiągnięcia celów ewaluacji zewnętrznej zastosowane zostaną **narzędzia i techniki badawcze**: analiza dostępnych danych (diagnozy funkcjonalne, raporty z badań, wywiady indywidualne), opinie ekspertów, analiza porównawcza, ankietowanie wybranej losowo grupy docelowej indywidualnej i instytucjonalnej.

Wyniki z ewaluacji zewnętrznej (rekomendacje ujęte w raporcie końcowym), uzupełnione o wnioski z ewaluacji wewnętrznej i wnioski Zespołu Kadry Zarządzającej stanowić będą podstawę do przygotowania końcowej wersji produktu finalnego przedstawionego do walidacji RST.

C. Stopień osiągnięcia wskaźników planowanych do weryfikacji celów projektu określonych jako cel wprowadzenia innowacji.

Wskaźniki ilościowe i jakościowe będą odzwierciedlać zainteresowanie i przydatność proponowanej innowacji. Pozwolą na uznanie poszczególnych produktów za atrakcyjne dla odbiorców i wpisujące się w ich potrzeby. W tym kontekście szczególnie istotna jest:

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

- ✓ ocena rozwoju małego dziecka w oparciu o model diagnozy funkcjonalnej: w 4 tj. 40% poradni psychologiczno-pedagogicznych woj. Świętokrzyskiego;
- ✓ wykorzystanie modelu pracy terapeutycznej z małym dzieckiem przez specjalistów z 4 tj. 40% poradni psychologiczno-pedagogicznych woj. świętokrzyskiego i nauczycieli; z 10 tj. 30% przedszkoli kieleckich,
- ✓ wykorzystanie opracowanych scenariuszy (64 scenariusze) pracy terapeutycznej z małym dzieckiem przez 30 tj. 25% specjalistów;
- ✓ pedagogizacja rodziców w oparciu o wypracowany model - w 4 tj. 40% poradni psychologiczno-pedagogicznych woj. świętokrzyskiego.

Opracowane materiały będą dostępne na stronie internetowej Projektu i w wydawanych biuletynach, które będą częścią produktu finalnego.

1.6. Strategia upowszechniania produktu finalnego projektu

Celem działań upowszechniających jest promowanie inicjatyw podjętych w realizowanym Projekcie. Informacje na temat produktu finalnego przekazywane będą

Użytkownikom:

a) odbiorcom indywidualnym:

- rodzicom dzieci z deficytami rozwojowymi,
- specjalistom pracującym z małym dzieckiem

b) instytucjom udzielającym pomocy i wsparcia małym dzieciom w województwie świętokrzyskim:

- poradniom psychologiczno-pedagogicznym
- przedszkolom i placówkom wychowania przedszkolnego (samorządowym i prywatnym).
- uczelniom kształcących przyszłych pedagogów;

Działania w zakresie upowszechniania skierowane są do następujących grup docelowych:

- 34 przedszkola samorządowe i 10 przedszkoli prywatnych w Kielcach;

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

- 18 powiatowych poradni psychologiczno-pedagogicznych z województwa świętokrzyskiego, 5 poradni psychologiczno-pedagogicznych z województwa małopolskiego, 2 – z województwa lubelskiego, 4 - z mazowieckiego, 2 – z łódzkiego oraz 2 z województwa śląskiego;
- 256 specjalistów pracujących z małym dzieckiem (logopedzi, pedagodzy, psychologzy, terapeuci integracji sensorycznej i rehabilitanci),
- 294 rodziców dzieci z deficytami rozwojowymi.

Narzędziem wykorzystywanym w tym celu będą biuletyny dla rodziców i pedagogów rozsyłane do przedszkoli i do poradni, zamieszczane na bieżąco na stronie internetowej Akademii Kariery materiały i informacje, audycje radiowe, artykuły prasowe, plakaty i ulotki informacyjne.

Tabela 2. Plan działań upowszechniających

Lp.	Charakterystyka podejmowanych działań	Grupy docelowe
1.	Wydawanie biuletynów dla rodziców w wersji papierowej oraz elektronicznej, zamieszczonej na stronie internetowej: www.mzppp.pl/akademiakariery Biuletyn w wersji papierowej będzie dostarczany do przedszkoli i dla rodziców.	Rodzice biorący udział w projekcie, inni rodzice dzieci w wieku: 3 – 5 lat
2.	Wydawanie biuletynów dla specjalistów w wersji papierowej oraz elektronicznej, zamieszczonej na stronie internetowej: www.mzppp.pl/akademiakariery Biuletyn w wersji papierowej będzie rozsyłany po przedszkolach i poradniach specjalistycznych.	Specjaliści z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej z poradni PP województwa świętokrzyskiego, powiatowych poradni z województw ościennych, z innych placówek, gdzie świadczona jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.
3.	Przeprowadzenie konferencji upowszechniającej po I etapie projektu	Specjaliści z poradni psychologiczno-pedagogicznych z województwa świętokrzyskiego oraz powiatów ościennych oraz dyrektorzy i nauczyciele przedszkoli kieleckich
4.	Przeprowadzenie konferencji pod koniec II etapu	Pracownicy poradni psychologiczno – pedagogicznych z województwa świętokrzyskiego i powiatów ościennych, dyrektorzy i nauczyciele przedszkoli samorządowych, pracownicy dydaktyczni i studenci wydziałów pedagogicznych uczelni wyższych
5.	Artykuły prasowe: Echo Dnia, Gazeta Wyborcza	Wszystkie grupy docelowe
6.	Audycje radiowe i telewizyjne: Radio Kielce, Radio Plus, Radio Eska, Radio Fama, TVP Kielce	Wszystkie grupy docelowe
7.	Zamieszczenie informacji o Projekcie na platformie internetowej woj. świętokrzyskiego: <i>Wrota Świętokrzyskie</i> .	Wszystkie grupy docelowe
7.	Zamieszczanie i aktualizacja materiałów upowszechniających	Wszystkie grupy docelowe

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

	na stronie internetowej Projektu; przekazywanie wyników badań, upowszechnianie produktów projektu, przekazywanie bieżących wyników z ewaluacji	
8.	Upowszechnianie działań projektu poprzez materiały reklamowe: plakaty, foldery, tablica informacyjna	Wszystkie grupy docelowe

1.7. Strategia włączenia do głównego nurtu polityki produktu finalnego projektu

Celem działań włączających jest wprowadzenie produktu finalnego do założeń i praktyki realizacji polityki oświatowej państwa i lokalnej polityki oświatowej. Rozporządzenie MEN nr 1488 z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie szczegółowych zasad działania poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych obliguje je do udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom od urodzenia (do rozporządzenia odnosi się statut MZ PPP). Rozporządzenie MEN nr 1487 z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach obliguje nauczycieli przedszkoli do wspierania nieharmonijnego rozwoju dziecka.

Produkt finalny w powszechnej praktyce ma ogromne szanse na wdrożenie. Produkt powstał jako odpowiedź na potrzeby dzieci z opóźnieniami i deficytami rozwojowymi, ich rodziców, specjalistów: pedagogów, logopedów, psychologów, pracujących z nimi, nauczycieli placówek do których uczęszczają dzieci. Specjaliści praktycy – dzieciom, rodzicom, praktykom.

Nowatorski model diagnozy funkcjonalnej małego dziecka i kompleksowych oddziaływań dynamizująco-terapeutycznych z wykorzystaniem najnowszych metod (terapia SI, EEG-biofeedback), model pedagogizacji rodziców dają realną szansę dzieciom z opóźnieniami i deficytami rozwojowymi na dobry start szkolny.

Planowane do realizacji działania transferowane będą do grup docelowych horyzontalnie i wertykalnie.

Testowany produkt już po pierwszych publikacjach biuletynów i konferencji promującej produkt będzie rozpowszechniany i wykorzystywany w praktyce przez pedagogów jako gotowe narzędzie.

Poza tym produkt będzie dostępny na naszej stronie internetowej w wersji elektronicznej a tym samym będzie upowszechniany w całym kraju.

Produkt może być stosowany (scenariusze zajęć) w przedszkolach przez nauczycieli

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

specjalistów opiekujących się 3 – latkami.

Produkt ten będzie dla pedagogów, nauczycieli idealnym narzędziem pracy.

Okres 3 – letniego dziecka jest najtrudniejszym i sprawiającym najwięcej kłopotów zarówno rodzicom jak i specjalistom, stąd też najczęściej nie podejmowany i pomijany przez specjalistów a najbardziej przez rodziców, mówi się i słyszy często „A wyrośnie”.

Od pedagogów, nauczycieli i rodziców będziemy zbierać informacje zwrotne (ankiety i rozmowy).

Zastosowanie innowacyjnego podejścia terapeutycznego – terapii integracji sensorycznej w połączeniu z terapią logopedyczną, pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitacją ruchową i EEG Biofeedback przygotuje komplementarną propozycję funkcjonowania zespołów wczesnej interwencji przy poradniach psychologiczno-pedagogicznych i przedszkolach.

Upowszechnianie i włączenie do głównego nurtu polityki odbywać się będzie poprzez:

Plan działań włączających do głównego nurtu polityki

Tabela.nr 3 Mainstreaming horyzontalny (praktyk)

Adresowany będzie do grup docelowych wskazanych w strategii upowszechniania.

Lp.	Charakterystyka podejmowanych działań	Grupy docelowe
1	Wydawanie biuletynu dla rodziców w wersji papierowej oraz elektronicznej, zamieszczonej na stronie internetowej: www.mzppp.pl/akademiakariery Biuletyn w wersji papierowej będzie dostarczany do przedszkoli i dla rodziców.	Rodzice uczestniczący w projekcie Rodzice PS w Kielcach
2	Wydawanie biuletynu dla pedagogów specjalistów w wersji papierowej oraz elektronicznej, zamieszczonej na stronie internetowej: www.mzppp.pl/akademiakariery Biuletyn w wersji papierowej będzie rozsyłany po przedszkolach i poradniach specjalistycznych.	Pracownicy PS w Kielcach, specjaliści PPP w województwie świętokrzyskim i powiatów ościennych
3	Zorganizowanie konferencji podsumowującej I etap i zapoznanie z planami dotyczącymi upowszechniania i testowania produktu finalnego. Zachęcenie do korzystania z wypracowanych już modeli pracy z dzieckiem	Dyrektorzy PS w Kielcach, specjaliści Poradni psychologiczno-pedagogicznych województwa świętokrzyskiego
4	Zorganizowanie konferencji podsumowującej II etap testowania produktu finalnego. Upowszechnianie produktów finalnych, zachęcanie do korzystania z wypracowanych modeli i koncepcji rozwiązywania trudności rozwojowych małych dzieci.	Wszystkie grupy docelowe

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

Tabela. nr 4 Mainstreaming wertykalny (polityk)

Zaleca się wdrażanie do polityk na poziomie krajowym (zalecenia dla Sieci Tematycznej) Grudzień 2014r rozpoczęcie działań do maja 2015r

- zapoznanie z opracowanym modelem władz wojewódzkich odpowiedzialnych za działania na rzecz rozwoju dzieci.

- zapoznanie i stworzenie grupy nacisku /lobbying/ posłów i senatorów z naszego województwa. Szczególny nacisk na włączenie do działań panią poseł Okłę – Drewnowicz, która pracuje w sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Opracowany będzie harmonogram działań i spotkań który będzie podstawą do dalszego wdrażania do polityk na poziomie krajowym. Opracowanie budżetu działań wraz z założeniami finansowymi na cały okres wdrażania do polityk (określenie wielkości środków i źródeł ich pozyskiwania, środki mogą pochodzić z różnych źródeł co zostanie zdefiniowane w trakcie prac nad tym tematem).

- czerwiec – lipiec 2015r. przeprowadzenie spotkań informacyjnych w odpowiednich ministerstwach (ministerstwa będą określone przez stworzoną grupę nacisku w skład której wejdą parlamentarzyści ziemi świętokrzyskiej i członkowie Sieci Tematycznej województwa świętokrzyskiego), oraz na innych poziomach decyzyjnych (np. parlament, kancelaria prezydenta RP itp. co określone zostanie w trakcie spotkań w/w grupy).

- zorganizowanie, przy pomocy organów krajowych, spotkań informacyjnych w innych województwach (wrzesień 2015- luty 2016), na których przedstawiciele użytkowników (kadry ośrodków) i odbiorców (rodzice i członkowie stowarzyszeń zajmujących się tematyką edukacyjną i rozwojem zasobów ludzkich) zapoznani zostaną z produktem. Prowadzone będą działania organizujące te środowiska w ramach grup nacisku na lokalnych parlamentarzystów. Zaleca się zorganizowanie spójnego frontu zasobów ludzkich w celu wprowadzenia produktu do polityk krajowych – opracowanie folderów informacyjnych, strony internetowej wraz z forum dyskusyjnym. Rozpoczęcie prac nad wprowadzeniem rozwiązań do prawodawstwa ministerialnego (rozporządzenia) i parlamentarnego (projekt ustawy ewentualnie projekt zmian w odpowiednich ustawach i aktach wykonawczych).

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

- Styczeń – maj 2016r. działania zmierzające do włączenia produktu do polityk krajowych – (ustawy i akty wykonawcze). Organizacja konferencji informacyjnej na terenie parlamentu. Monitorowanie procesu legislacyjnego w parlamencie i ministerstwach.

Dodatkowo na poziomie regionalnym planujemy:

Lp.	Charakterystyka podejmowanych działań	Grupy docelowe
1	Nawiązanie współpracy z wydziałem pedagogicznym WSETiNS w Kielcach w celu podjęcia wspólnych działań promujących wśród studentów dobrych praktyk pracy z małymi dziećmi	Wykładowcy WSETiNS w Kielcach Wydział pedagogiczny kierunek: Edukacja Wczesnoszkolna i przedszkolna.
2	Promowanie działań w mediach lokalnych do tyczących współpracy z uczelnią wyższą	Inne uczelnie pedagogiczne zajmujące się problematyką rozwoju małych dzieci
3	Władze oświatowe miasta Kielce Wydział Edukacji i Sportu Przedstawianie opracowań i wyników z badań, zachęcanie do podejmowania działań po zakończeniu projektu	Urząd miasta Kielce
4	Przekazywanie wyników badań pracownikom Kuratorium Oświaty w Kielcach i do wydziału oświatowego przy Urzędzie Marszałkowskim – zwrócenie uwagi na globalny problem podejmowany przez projektodawcę .	Kuratorium Oświaty w Kielcach

1.8. Kamienie milowe II etapu projektu:

Zgodnie z wypracowanymi wcześniej modelami pracy z małym dzieckiem do przygotowanej strategii w czasie testowania w II etapie kluczowe znaczenie będą mieć następujące wydarzenia:

1. Rozpoczęcie testowania produktu – listopad 2012 (przy założeniu, że rozpoczęty we wrześniu proces oceny i zatwierdzenia strategii będzie trwał dwa miesiące).
2. Rozpoczęcie działań dynamizująco terapeutycznych z małymi dziećmi – listopad 2012
3. Przygotowanie pierwszych diagnoz funkcjonalnych zakwalifikowanych dzieci według wcześniej przygotowanego modelu.
4. Rozpoczęcie systemowej pedagogizacji rodziców – listopad 2012.
5. Zmodernizowanie doskonalenia zawodowego specjalistów – listopad 2012.
6. Konferencja podsumowująca I etap projektu – listopad 2012.
7. Zakończenie etapu testowania produktu – wrzesień 2014.
8. Zakończenie ewaluacji zewnętrznej – sierpień 2014.
9. Zakończenie wewnętrznej analizy etapu testowania – sierpień 2014.
10. Opracowanie ostatecznej wersji produktu finalnego, druk publikacji – październik 2014.
11. Oddanie produktu finalnego do walidacji – październik 2014.
12. Zakończenie działań upowszechniających i włączających – styczeń 2015.
13. Zakończenie realizacji projektu – styczeń 2015.

Projekt „Akademia Karier” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

1.9. Analiza ryzyka:

Tabela nr 5 Ryzyko wewnętrzne – związane z samym projektem , jego założeniami merytorycznymi i organizacyjnymi.

Lp.	Potencjalne zagrożenia	Prawdopodobieństwo wystąpienia danego ryzyka w skali 1 do 3 (1- niskie, 3- wysokie prawdopodobieństwo)	Wpływ ryzyka na realizację projektu w skali od 1 do 3 (1-bardzo mały, 3- duży wpływ ryzyka)	Identyfikacja najważniejszych zagrożeń	Sposób ograniczenia zagrożeń
1.	Słaba jakość i mała przydatność produktu finalnego	1	2	2	Systematyczne udoskonalanie produktu finalnego; modyfikowanie przydatności produktu.
2.	Popelnione błędy organizacyjne	1	3	3	Systematyczne analizowanie realizacji projektu i modyfikowanie planu działań.

Prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożeń (na skali od 1 do 3, gdzie:

- 1 oznacza niskie prawdopodobieństwo wystąpienia danego ryzyka/ - 3 – prawdopodobieństwo wysokie.

Wpływ ryzyka na realizację projektu (na skali od 1 do 3, gdzie:- 1 oznacza bardzo mały wpływ na realizację projektu, a 3 – wpływa bardzo duży) Najważniejsze zagrożenia (polega na przemnożeniu punktów przyznanych w kategorii „prawdopodobieństwo i wpływ ryzyka”; za istotne uznane są te zagrożenia, które uzyskały co najmniej 4 punkty).

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

Tabela nr 6 Ryzyko zewnętrzne – związane z warunkami realizacji projektu.

Lp.	Potencjalne zagrożenia	Prawdopodobieństwo wystąpienia danego ryzyka w skali 1 do 3 (1- niskie, 3- wysokie prawdopodobieństwo)	Wpływ ryzyka na realizację projektu w skali od 1 do 3 (1- bardzo mały, 3- duży wpływ ryzyka)	Identyfikacja najważniejszych zagrożeń	Sposób ograniczenia zagrożeń
1.	Niska frekwencja dziecka z powodu choroby	1	3	3	Odpracowywanie zajęć dynamizująco terapeutycznych w przypadku choroby po wyzdrowieniu dziecka bądź prowadzenie zajęć w domu dziecka, ewentualnie w szpitalu w czasie choroby. Stałe monitorowanie obecności dzieci na zajęciach terapeutycznych, analizowanie przyczyn raz w kwartale. Specjaliści mają obowiązek zgłaszania do biura Projektu dzieci które nie zgłoszą się 3 razy na zajęcia.
2.	Rezygnacja rodzica z udziału w realizacji projektu	1	3	3	W procesie rekrutacyjnym założono grupę dzieci rezerwowych; Rezygnacje rodziców są szczegółowo analizowane przez Zespół Projektowy. Unikanie: przewidzieliśmy planując podobną grupę badawczą (10 dzieci) objętą terapią równoległą w poradni MZPPP w Kielcach
3.	Nie podejmowanie przez rodziców współpracy z terapeutami	1	2	2	Ciągłą pedagogizacja rodzica. Zaplanowano warsztaty, udzielanie porad, zajęcia otwarte z udziałem rodzica, wydawanie biuletynu dla rodziców. Do każdego rodzica będziemy docierać indywidualnie. Charakter projektu przewiduje indywidualny kontakt z rodzicami. Możemy unikać sytuacji gdy rodzice nie będą chcieli współpracować: siła perswazji 4 terapeutów oraz Kadry Zarządzającej w pierwszym etapie projektu sprawdziła się.

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

4.	Małe zainteresowanie wykorzystaniem produktu finalnego przez poradnie psychologiczno- pedagogiczne i inne placówki oświatowe	1	2	2	Wydawanie biuletynów dla pedagogów; zaproszenia specjalistów na dwie konferencje poświęcone realizacji projektu. Unikanie: Zaplanowano 2 konferencje z udziałem pracowników poradni PP oraz przedstawicieli przedszkoli. Będziemy rozsyłać w wersji papierowej i elektronicznej do poradni i przedszkoli informacje o produkcie finalnym, ponadto z przedszkolami mamy stała stabilną współpracę i już po pierwszym etapie mamy dużo pozytywnych informacji zwrotnych.
----	--	---	---	---	---

Prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożeń (na skali od 1 do 3, gdzie: - 1 oznacza niskie prawdopodobieństwo wystąpienia danego ryzyka - 3 – prawdopodobieństwo wysokie. Wpływ ryzyka na realizację projektu (na skali od 1 do 3, gdzie: - 1 oznacza bardzo mały wpływ na realizację projektu, a 3 – wpływa bardzo duży) Najważniejsze zagrożenia (polega na przemnożeniu punktów przyznanych w kategorii „prawdopodobieństwo i wpływ ryzyka”; za istotne uznane są te zagrożenia, które uzyskały co najmniej 4 punkty.

- ▶ 1. cel szczegółowy został już zrealizowany, tym samym nie potrzeba o określania ryzyka zagrożeń niezrealizowania.
- ▶ 2. cel szczegółowy zapobieganie skutkom deficytów rozwojowych określono jako niską frekwencję dziecka z powodu choroby.
- ▶ 3. cel szczegółowy podnoszenie kwalifikacji specjalistów- nie widzimy tutaj żadnego ryzyka, gdyż wszyscy nasi specjaliści wyrazili chęć doskonalenia zawodowego [raport z przeprowadzonego szkolenia – zamieszczony w produkcie finalnym]
- ▶ 4.cel szczegółowy podniesienie świadomości wśród rodziców...- określiliśmy jako nie podejmowanie świadomości współpracy z terapeutami.

Projekt „Akademia Kariery” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS POKL priorytet IX działanie 9.2.

Projekt realizowany na podstawie umowy ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego.

Opracowanie strategii- współautorzy projektu:

mgr Grzegorz Ślęzak- Kierownik Projektu

dr Jolanta Góral- Półrola- Specjalista ds. Badań i Monitoringu

mgr Paweł Chalik- Specjalista ds. Finansowo-Rozliczeniowych

Kielce 16.10.2012

Dyrektor Miejskiego Zespołu Poradni
Psychologiczno-Pedagogicznych w Kielcach

mgr Barbara Jamróz

